

Jaarverslag Midden-Drenthe 2017

de Bibliotheek

De bibliotheken Beilen, Bovensmilde, Smilde en Westerbork vormen, samen met de Bibliotheek op school, de basisbibliotheek Midden-Drenthe. De vestigingen stemmen hun beleid en activiteiten op elkaar af. Gemeente Midden-Drenthe is de belangrijkste opdrachtgever.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Structuur en organisatie

Het bestuur de Stichting Openbare Bibliotheken Midden-Drenthe bestaat uit vijf bestuursleden die samen verantwoordelijk zijn voor de strategie en het beleid. Een manager, teamleider, frontofficemedewerkers en vrijwilligers zorgen voor de uitvoering van het bibliotheekwerk in de vestigingen in Beilen, Smilde, Bovensmilde en Westerbork. Daarbij maken zij gebruik van alle ondersteunende faciliteiten die de provinciale ondersteuningsinstelling Biblionet Drenthe biedt.

Strategie 2015-2017

Biblionet Drenthe heeft samen met negen Drentse basisbibliotheeken een strategie voor 2015-2017 vastgesteld. Plaatselijk bibliotheekwerk en lokaal ondernemerschap staan daarin centraal. Het opdrachtgeverschap van de gemeenten speelt daarbij een belangrijke rol: de Bibliotheek levert maatwerk op basis van

de prioriteiten en de beschikbare middelen in Midden-Drenthe. Daarnaast spelen we in op de maatschappelijke veranderingen en publieksvoorkeuren. Dat betekent dat de Bibliotheek inzet op de persoonlijke ontwikkeling van de inwoners van Midden-Drenthe. De Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) uit 2015 is daarbij leidend.

Innovatie en resultaten

De Bibliotheek verandert, ook in Midden-Drenthe. Onze samenleving staat momenteel voor grote uitdagingen. Hoe houden we onze kenniseconomie op peil? Hoe voorkomen we een verdere tweedeling tussen hoger en lager opgeleiden, stad en platteland, progressieve en conservatieve krachten in onze samenleving? Hoe gaan we om met de steeds verder gaande digitalisering? De Bibliotheek wil daarin een rol van betekenis spelen als onafhankelijke en deskundige partner: stimuleren dat iedereen meedoet, 21ste-eeuwse vaardigheden helpen ontwikkelen en bijdragen aan een vitaal platteland.

Speerpunten

We richten ons op vier strategische speerpunten:

1. Klassieke Bibliotheek
2. Innovatie (Digitale Bibliotheek)
3. Educatie
4. Sociaal Domein

Klassieke Bibliotheek

De Bibliotheek presenteert zich als een laagdrempelige ontmoetingsplek waar je leert, je jezelf ontwikkelt, inspiratie opdoet en (onafhankelijke) informatie vindt. Daarbij ontsluit de Bibliotheek een schat aan boeken, tijdschriften en andere (digitale) media. Onze kernfuncties lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur blijven leidend voor de keuzes die we maken, onze programmering en de activiteiten die we organiseren.

Lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur

Het hele jaar door organiseren de bibliotheken activiteiten waarbij deze aspecten centraal staan. Een greep uit het aanbod:

- Workshop Stembetrijving in Westerbork (35 deelnemers).
- Workshop Handletteren voor beginners in Bibliotheek Beilen (40 deelnemers).
- Open Monumentendag in Bibliotheek Westerbork (60 bezoekers).
- Kind- oudercafé in Westerbork, Smilde en Beilen (totaal 503 bezoekers).
- Bijeenkomst Shared Reading in Bibliotheek Smilde (10 deelnemers).
- Lezing over Krontjong n.a.v. evenement Bourgondisch Beilen rond thema 'Indonesië' (56 bezoekers).
- Maandelijkse filmavonden in Beilen en Smilde (totaal 417 bezoekers).
- In Smilde zijn dit jaar 7 lezingen met 194 bezoekers. In Beilen zijn 6 lezingen met 178 bezoekers. Onderwerpen o.a. Drents Landrecht en The American dream.

Innovatie

De Bibliotheek maakt digitale diensten toegankelijk. Niet alleen door deze aan te bieden, maar ook door te bevorderen dat iedereen ermee om leert gaan. Zo helpt de Bibliotheek mensen digitaal vaardiger te worden.

Bibliotheek Smilde organiseert een maandelijks een digitaal café waar iedereen terecht kan met vragen over tablets en smartphones (gemiddeld vijf bezoekers per keer). Ook Westerbork en Beilen starten in 2017 met een digitaal café voor uiteenlopende vragen.

Jouw.buzz

Bibliotheken, scholen en andere organisaties in Midden-Drenthe kunnen het mobiel, digitaal laboratorium jouw.buzz inzetten. Dit is een vrachtwagen met alle hard- en software om jong en oud 21ste-eeuwse vaardigheden te leren. Alle scholen die meedoen met de Bibliotheek op school krijgen dit jaar jouw.buzz op bezoek. De bus staat in kader van Nederland Leest en de Week van Mediawijsheid een dagdeel voor Bibliotheek Beilen. Hier komen 25 kinderen voor de workshop 'Robotjes maken'.

PressReader

Alle bibliotheken in Drenthe bieden PressReader aan. Dat betekent dat inwoners van de gemeente Midden-Drenthe, of ze nu lid zijn van de Bibliotheek of niet, gebruik kunnen maken van deze databank met meer dan 6.000 dagbladen en tijdschriften in zo'n zestig talen. Met de mobiele app van PressReader kunnen zij de kranten of tijdschriften thuis of onderweg lezen. Hiervoor moeten ze eenmaal per week in de Bibliotheek verbinding maken met het wifi-netwerk en de gewenste kranten of tijdschriften downloaden.

E-books

De collectie e-books groeit. Hiervoor zijn licentieafspraken gemaakt met verschillende toonaangevende uitgevers. Leden van de Bibliotheek Midden-Drenthe kunnen zo gratis e-books downloaden. Deze service past helemaal past binnen onze nieuwe maatschappelijke taken en wordt regelmatig gebruikt.

Multi-touchtable

Bibliotheek Beilen heeft sinds 2016 een multi-touchtable in gebruik. Samen met Historische vereniging en Oudheidkamer maakt de Bibliotheek apps voor de multi-touchtable over de geschiedenis van Beilen en omgeving. Een van de apps gaat over het ontstaan van Beilen vanaf 820. Deze app wordt in november 2017 gelanceerd bij de opening van de tentoonstelling over het Landrecht van Drenthe. De tentoonstelling wordt verzorgd door het Drents Archief, evenals de bijbehorende lezing. Wethouder Bent opent de tentoonstelling.

Educatie

Jeugd van 0-18 jaar ontwikkelt geletterdheid en digitale informatievaardigheden dankzij projecten die de Bibliotheek uitvoert binnen het onderwijs. Ook is de Bibliotheek partner

in persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.

Voorschools

Boekstart baby's

Ouders ontvangen drie maanden na de geboorte van hun kindje een brief met een waardebon voor een gratis lidmaatschap van de bibliotheek en een BoekStart-koffertje met o.a. een babyboekje, een cd met kinderliedjes en folders over voorlezen. Afgelopen jaar zijn er 25 BoekStartkoffertjes uitgedeeld in Westerbork, 44 in Beilen, 5 in Bovensmilde en 19 in Smilde.

Boekstart in de Kinderopvang

Het concept Boekstart in de Kinderopvang wordt nieuw leven ingeblazen na de integratie van de kinderopvang en het basisonderwijs tot Integraal Kindcentrum (IKC). Er worden gesprekken gevoerd met de gemeente en de directies van de kinderopvang en het bovenscholse management. Het plan is om BoekStart in de Kinderopvang te integreren in de Bibliotheek op school.

BoekStart in de Bibliotheek

Het BoekStart-uurtje is een gezellig uurtje waarbij kinderen tussen 0 – 4 jaar en hun (groot)ouders of oppas elkaar ontmoeten. Tijdens dit kind- en oudercafé wordt voorgelezen, liedjes gezongen en eenvoudige werkjes geknutseld. Het doel van dit alles is bewustwording dat zowel mondelinge- en schriftelijke taalontwikkeling erg belangrijk is voor het jonge kind.

Nationale Voorleesdagen

Ook tijdens de Nationale Voorleesdagen geeft de bibliotheek aandacht aan het voorlezen aan peuters en kleuters. De Voorleesdagen zijn van 25 januari t/m 4 februari en het prentenboek De kleine walvis staat centraal. De peuters worden in de groep voorgelezen met behulp van kamishibai en vertelplaten. Daarnaast worden ze uitgenodigd voor een voorstelling rond het boek door theater Renate Moespot.

Basisonderwijs

De Bibliotheek op school

Alle achttien basisscholen in de gemeente Midden-Drenthe doen mee aan het concept de Bibliotheek op school (dBos). Dat betekent dat er op iedere school een Bibliotheek is ingericht voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Voor alle schoolbibliotheken zijn presentatiemeubels aangeschaft waarmee de scholen boeken en activiteiten nog meer onder de aandacht kunnen brengen van de leerlingen.

Schoolwise portal

Op alle dBos-scholen wordt gewerkt met de Schoolwise portal. Dit is een website waar gezocht kan worden in de collectie van de schoolbibliotheek en in de collectie van de

bibliotheken. Geschikt om te zoeken naar informatie voor werkstukken en spreekbeurten of voor nieuws en boekentips. Op de website van de school staat een snelkoppeling naar de website. In het leeslogboek kan de leerling bijhouden wat hij/zij van het boek vindt.

Monitor

Op de locaties met de Bibliotheek *op school* wordt de monitor afgenomen. De monitor bestaat uit een vragenlijst voor leerlingen, leerkrachten en leesconsulent op het gebied van het lees- en leengedrag, leesmotivatie en informatievaardigheden.

De Bibliotheek maakt in het voorjaar de analyse en het team krijgt een rapportage met de belangrijkste uitkomsten. Op basis van de analyse stellen de Bibliotheek en het team doelen en werkwijzen op voor de komende periode.

Leescoördinatorenoverleg

Twee keer per jaar wordt een leescoördinatorenoverleg georganiseerd. Het doel van deze bijeenkomsten is elkaar enthousiasmeren voor leesbevordering- en mediawijsheid activiteiten.

Activiteiten voor basisscholen

Basisschoolleerlingen in Midden-Drenthe komen de Bibliotheek niet alleen tegen op school. We organiseren ook in de bibliotheken diverse leuke activiteiten.

Nationale Voorleeswedstrijd

In maart vindt de gemeentelijke ronde van de Nationale Voorleeswedstrijd plaats in Beilen. Elf kandidaten lezen hun boekfragment voor. De winnaar van de gemeentelijke voorronde wordt Alisa Bos van G.A. de Ridderschool. Zij gaat door naar de provinciale ronde in Assen.

Vakantielezen

Scholen tekenen in op een bezoek aan de Bibliotheek waarin het vakantielezen wordt gepromoot. Het doel hiervan is ontleding tegen te gaan tijdens de zomervakantie en het thuislezen te stimuleren. Het is gebleken dat kinderen een leesniveau (AVI) kunnen dalen wanneer ze een aantal weken niet lezen. Er komen acht groepen 3 en 3/4 in de verschillende vestigingen.

Introductiebezoeken

Negentien groepen 5 en/of 6 komen op bezoek in de Bibliotheek van Beilen, Bovensmilde, Smilde en Westerbork. Via een spel met opdrachten leren ze zoeken in de kasten, op internet en in de catalogus van de Bibliotheek. Ook de groepen 3 en/of 4 (22 in totaal) maken kennis met de Bibliotheek tijdens een introductiebezoek.

Leesvirus

Aan het landelijke leesbevorderingsproject Leesvirus doen 516 leerlingen in Midden-Drenthe mee. Welke klas is het meest besmet met het leesvirus en wat is het meest besmettelijke boek? Dat zijn de centrale vragen die de leerlingen uit groep 6 bezighouden tijdens Leesvirus. Spelenderwijs gaan zo leesbevordering en het versterken van 21ste-eeuwse vaardigheden hand in hand. Op het slotfeest, waar Theater Ithaka een voorstelling geeft, worden de winnaars bekend gemaakt.

Drentse Kinderjury

Welk boek vinden de kinderen in Drenthe in 2017 het mooiste? In onze gemeente doen 532 leerlingen uit de groepen 7 en 8 mee aan deze wedstrijd. De leerlingen lezen van februari tot half mei tien verschillende boeken en stemmen op hun favoriet. De Drentse Kinderjury van Midden-Drenthe kiest uiteindelijk voor het boek Adelaar in de sneeuw van Michael Morpurgo.

Projectcollecties

Via de site www.doorgaandeleeftlijn.nl kunnen scholen projectcollecties aanvragen. Daarnaast kunnen ze intekenen op gemeentelijke collecties als: Spin in de bieb, Ladekastje, Kamishibai en Eén tegen allen. Deze collecties worden door de educatiemedewerker op de scholen geïntroduceerd.

Voortgezet onderwijs

De bibliotheken in Midden-Drenthe organiseren ook verschillende activiteiten voor de leerlingen in het voortgezet onderwijs, zowel op school als en in de Bibliotheek. Zo doen de

jongeren mee aan de landelijke voorleeswedstrijd voor brugklassers Read2Me. En komen alle eersteklassers van CSG Beilen voor een introductiebezoek naar de Bibliotheek. Vwo-brugklasleerlingen van CSG Vincent van Gogh in Beilen gaan voor de Factor-L, een leesbevorderingsproject voor jongeren in het VO. In dit jaar komen de brugklassen van het Dr.Nassau College niet op bibliotheekbezoek, omdat dit roosterteknisch voor hen niet haalbaar blijkt. Ze krijgen op school een eigen introductie rond boek en Bibliotheek. De educatiemedewerker levert hiervoor input.

Sociaal domein

De huidige samenleving vraagt steeds meer eigen regie van mensen. Wie basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met (digitale) informatie en media onvoldoende beheerst, komt aan de zijlijn te staan en haakt af. De Bibliotheek helpt dit te voorkomen met projecten die deze basisvaardigheden bevorderen. Zo stimuleren we dat iedereen mee kan doen en bij kan dragen aan de moderne kennissamenleving.

Bedrijven en digitale vaardigheden

Op verzoek van de gemeente Midden-Drenthe heeft de Bibliotheek op 4 en 5 april een stand op de Bedrijven Contactdagen Drenthe in de TT-hal in Assen. Op de beurs wil de Bibliotheek werkgevers warm maken voor het gezamenlijk aanbieden van de cursus 'Werken met de e-overheid'. De Bibliotheek gaat middels een korte test op een touchscreen in gesprek met werkgevers (en gemeenten) over de digitale vaardigheden van hun werknemers. Op het 'ondernemersplein' presenteert Bibliotheekmanager Anneke de Haas de nieuwe rol van de Bibliotheek op het maatschappelijk terrein.

Op 3 juni, tijdens de personeelsavond van 't Stokertje in Orvelte, mag de Bibliotheek de samenwerking aankondigen tussen 't Stokertje en de Bibliotheek. De cursus 'Werken met de e-overheid' is speciaal voor werkgevers aangepast naar een cursus van twee keer twee uur. Tijdens de avond melden 10 werknemers zich aan voor de cursus. Door drukke werkzaamheden bij 't Stokertje wordt de cursus doorgeschoven naar 2018.

Klik & Tik

De Bibliotheken Beilen, Smilde en Westerbork starten met het geven van de computercursus Klik & Tik. Daarnaast gaat de Bibliotheek naar de mensen toe en worden er cursussen gegeven in de dorpshuizen van onder andere Hijken en Hooghalen. Er nemen in totaal 92 cursisten deel aan de cursus. Deelnemers leren in kleine groepjes en op hun eigen tempo om

te gaan met de computer. Onderwerpen als typen, e-mailen en het gebruik van het internet komen aan bod.

Werken met de e-overheid

De bibliotheken Beilen, Smilde en Westerbork zijn in 2016 gestart met cursussen Werken met de e-overheid. In 2017 worden 9 nieuwe docenten opgeleid en nemen 90 cursisten deel aan de cursus. Deelnemers leren in kleine groepjes gebruik te maken van verschillende online overheidsdiensten.

Belastingspreekuur

In samenwerking met Senioren van Nu Midden-Drenthe worden in maart en april voor het eerst belastingspreekuren georganiseerd om ondersteuning te bieden bij de belastingaangifte of het aanvragen van toeslagen. Deze spreekuren werden gehouden in de vestigingen Smilde, Beilen en Westerbork.

Taalhuis

In maart 2017 opent Bibliotheek Midden-Drenthe het Taalhuis. Dit in samenwerking met Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe en Stichting Lezen & Schrijven. Er is een Taalhuis in Bibliotheek Smilde, Westerbork en Beilen. In het Taalhuis kan iedereen langskomen met een vraag over taal, rekenen of digitale vaardigheden. Op dit moment zijn er 19 taalvrijwilligers actief en 21 deelnemers.

Onze klanten

De Bibliotheek is van iedereen. Als openbaar toegankelijke en onafhankelijke voorziening willen wij een wezenlijke bijdrage leveren aan het verrijken van mensen. Dit door hen de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen, te laten inspireren en elkaar daarbij te ontmoeten. Zo draagt de Bibliotheek haar steentje bij aan een vitaal platteland met een bloeiend sociaal en cultureel leven. Voor alle inwoners van Midden-Drenthe.

Waardering

De mening van gebruikers over onze producten en dienstenverlening is leidend voor Bibliotheek Midden-Drenthe. Regelmatig monitoren we hoe klanten ons waarderen. Dat doen we bijvoorbeeld via klanttevredenheidsonderzoeken, klantenpanels, evaluaties en open klantrelaties. In 2017 zijn ze onder andere bevraagd over betrokkenheid bij de Bibliotheek en lezen in de vakantie. Ook jongeren (13-17 jaar) en ouders met jonge kinderen zijn bevraagd.

Quote van een klant

“Ik vind het prettig dat de openingstijden zijn verruimd en je wordt vriendelijk te woord gestaan”.

Onze Bibliotheek

Samenwerking

Bibliotheek Midden-Drenthe zoekt waar dat kan de samenwerking met andere lokale, regionale en landelijke partijen. Voorbeelden van samenwerkingspartners zijn: Stichting Welzijn Midden-Drenthe, Historische Vereniging Beilen, Oudheidkamer, Cras, Duurzaam Bovensmilde, Verzorgingshuis de Wester Es, Kunst & Cultuur Drenthe en vele anderen. Voor onze maatschappelijke taken proberen we waar mogelijk aan te haken bij bestaande initiatieven en relevante partijen te betrekken bij onze activiteiten.

Bibliotheek Midden-Drenthe gelooft in een netwerksamenleving, waarin het noodzakelijk is om maatschappelijke uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden. Dat betekent dat we een partner willen zijn bij het bevorderen van de participatiesamenleving, een vitaal platteland met een bloeiend cultureel leven en het ontwikkelen van 21ste-eeuwse vaardigheden. Want dat is waar als Bibliotheek meerwaarde kunnen bieden. Samen kansen grijpen; daar gaan we voor.

Medewerkers

De bibliotheekvestigingen in Midden-Drenthe worden gerund door vijf frontoffice-medewerkers en ongeveer vijftig vrijwilligers. De educatieve taken voor het voorschools onderwijs tot en met het leren voor volwassenen worden aangestuurd door een educatieadviseur en uitgevoerd door twee educatiemedewerkers. In Smilde, Beilen en Westerbork lopen in 2017 acht maatschappelijke stagiaires mee in de Bibliotheek.

Bestuur en directie

De samenstelling van het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheken Midden-Drenthe op 31 december 2017:

Dhr. W. Westra, voorzitter

Mw. E.P.H.J. Knapen, secretaris

Dhr. L.G. van der Ploeg, penningmeester

Dhr. R.A. Vos, bestuurslid

Mw. C.M. van der Most, bestuurslid

Mw. A. de Haas, bibliotheekmanager

Highlights 2017

Digisterker, cursus Klik & Tik en onze vele nieuwe activiteiten.

Vooruitblik 2018

In 2018 gaan we onder andere starten met Walk & Talk.

Quote van een frontofficemedewerker

“De educatief-maatschappelijke rol van de Bibliotheek wordt steeds beter zichtbaar”.

Focus bibliotheekwerk verschuift

De focus van het bibliotheekwerk verschuift van het uitlenen van boeken naar verschillende maatschappelijke taken. Dit is een landelijke trend die we al jaren zien; ook in Drenthe. Er zijn minder betalende leden, minder uitleningen. Toch is nog altijd 25% van de Drenten lid van de Bibliotheek en geven zij aan het een belangrijke instelling te vinden. Het concept de Bibliotheek op school is succesvol en zorgt voor meer uitleningen onder de jeugd. Ook het aantal gebruikers en het uitleningen van e-books groeit.

Feiten & Cijfers 2017

Onze Bibliotheek

Aantal Bibliotheekvestigingen: 4
Aantal Bibliotheken *op school* (dBos): 18

Onze collectie	Midden-Drenthe	Totale netwerk
Aantal titels collectie boeken:	50.170	700.647
Aantal titels AVM:	3.184	54.147
Aantal titels collectie tijdschriften:	5.411	33.476
Nieuw aangeschafte titels	5.759	63.250
Aantal beschikbare e-books:		18.000
Aantal titels beschikbaar via Pressreader:		18.800

Onze klanten	2017	2016
Aantal leden:	8.202	8.595
Aantal bezoekers online	27.899	26.745
Aantal leerlingen via dBos:	2.548	2.616
Aantal bezoekers bibliotheken:	78.455	

Het gebruik van onze Bibliotheek

Aantal uitleningen:	243.388	265.018
Aantal accounts e-books:	985	815
Accounts waarmee tenminste één e-book is gedownload:	460	453
Aantal downloads e-books:	7.496	6.290
Aantal downloads Pressreader Biblionet Drenthe:	33.068	
Aantal activiteiten/evenementen:	249	
Aantal deelnemers aan activiteiten/evenementen:	4.579	

de Bibliotheek

...is van iedereen